

OGLEDALO

HKZ ULM - EHINGEN

Uskrs, 2025.

USKRSLI, DARUJ NAM SVOJ MIR!

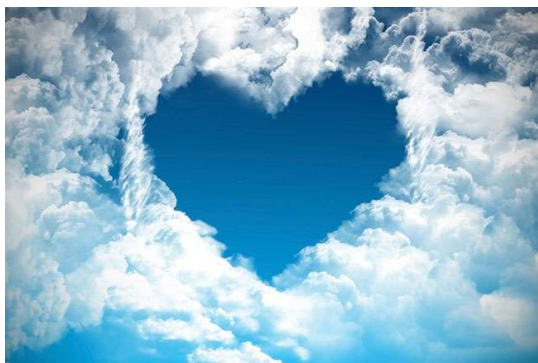
Svijet sliči uzburkanom oceanu na kojemu su ljudski životi poput dječjih igračaka izloženi valovlju uzburkanog nasilja i ratova. Zato je naš svijet prepun roditelja koji plaču za svojim sinovima; prepun djece bez svojih roditelja; pun nemira u srcu i duši; pun nasilja i ratova... Zajedno s **blaženim Alojzijem Stepincem**, molimo: „Isuse, uskrsnuli Spasitelju! K Tebi, Knezu mira, upiremo oči u strašnoj oluji, koja je snašla čitav svijet. Dođi među nas, koji smo Te istina mnogo puta zatajili, gore nego apostoli, ali koji ipak hoćemo da budemo Tvoji. Reci, molimo Te, i našem hrvatskom narodu na pragu novoga razdoblja života, kao nekoć apostolima nakon Uskrsnuća: »**Mir vama!**«

Katolički list, br. 16. (1941.), 187.–188.

UMJETNA INTELIGENCIJA (AI) – strah i oprez

Posebno pred ovaj Uskrs svi osjećamo sve veću prisutnost ove teme, uz njezinu stvarnost i posljedice, također uvi+amo njezine opasnosti i strahove. Tema se često pojavljuje u medijima, na radnim mjestima, posebno na virtualnom području. Na prvi pogled izgleda kao sredstvo suradnje i ujedinjavanja, pomoći i koristi, budi nadu i optimizam... ali u sebi krije neke tamne sjene i velike opasnosti za etičku odgovornost, ljudsku slobodu i međuljudske odnose. Ovdje se kratko pitamo **što je to**, o čemu se radi, kud nas to vodi, služi li to općem dobru, je li ona veća opasnost ili korist...?

Što je to?

Pojam „umjetna inteligencija“ nije najprikladniji, jer ona nije umjetni oblik ljudske inteligencije, **nego njezin proizvod**. Ona je produkt ljudske kreativnosti na temelju digitalnih sustava, brzine i kapaciteta. Ona **oponaša** ljudsku inteligenciju koja ju je osmislila. Ona se rodila u privatnom sektoru, pa je

opasno usmjerena na jednostrane privatne interese.

Pojam podrazumijeva prije svega digitalni sustav koji ima određene velike sposobnosti analiziranja, povezivanja, planiranja, korisne automatizacije, posebno u proizvodnji (roboti) i sl. Temelji se na definiranim kriterijima i unesenim podacima. Puno i brzo može dobroga i korisnoga učiniti, **ali samo virtualno a ne i stvarno**. Može vrlo uvjerljivo konstruirati događaje koji se u stvarnosti nisu dogodili. Sustav nudi modus suvislog razmišljanja i zaključivanja po osmišljenim odgovorima. Tako ona se sama predstavlja ili automatski nešto prevodi; ima velike navigacijske sposobnosti... To sve ukazuje na pokušaj da se ljudska razumska sposobnost prenese, modelira ili simulira na računalima. U stvarnosti se radi na osposobljavanju kompjutorskog uređaja da oponaša ljudske aktivnosti i sposobnosti.

Temeljno je riječ o ljudskom pripremanju, povezivanju i hranjenju tehničkih sposobnosti digitalnih strojeva određenim podacima, slikama, radnjama, ali često vrlo upitnim ili neistinitim sadržajima. Ova tehnologija nije

u biti potpuno nova. Ona ima svoje početke od polovice 20.st., veliki iskorak 70-tih a u naše vrijeme doživljava eksploziju, jer današnji kompjuterski strojevi omogućuju pohranjivanja velike baze podataka, istodobno obavljanja raznovrsnih funkcija a rade vrlo velikom brzinom na tzv, neuronskim mrežama a na virtualni i softerski ili digitalni način u analiziranju i povezivanju u njih pohranjenih podataka, koje brzo prolaze i nude automatske, odgovore, zaključke, prijedloge... Dakle, puno toga dobrog i pozitivnoga mogu, ali puno toga može biti zlorabljeno, a nikada **ne mogu vagati moralne vrijednosti i izražavati istinske osjećaje**. Virtualnost u biti **ne može posjedovati slobodnu volju, savjest, osjećaj grijeha i vrijednost svetosti, ne zna za oprost, empatiju ili simpatiju**... Izvana se može dobiti dojam raspoloženja ili pokazati osjećaje, ali je to sve snimljeno i pohranjeno a brzi sustavi u uređajima to brzo pronalaze i reproduciraju. Takva umjetna inteligencija čini **čovjeka pasivnim primateljem** unaprijed sročenih algoritama. U tom smislu se pojavio iz crkvenih krugova virtualni Justin, koji odgovara na vjerska pitanja. Ima to svoju pozitivnu, ali jednostranu stranu. Virtualna osoba **nema pravu istinsku osobnost**, nego virtualanu i fiktivnu, zato ne može imati one prave osobne osjećaje savjesti, grješnosti, svetosti, oproštanja i sl.

Ovakva tehnologija je karakteristika 21. st., koja pobuđuje razna pitanja s različitih područja, a nas najviše zanima ono moralno ili etičko. Umjetna inteligencija ima sposobnost brzog zaključivanja i biranja, ali **ne i odlučivanja u srcu i savjesti**. Sve je bezdušno i u zraku. Stječe se dojam da se svi problemi ovoga svijeta mogu riješiti samo na digitalni i tehnološki način. **Crkva pak, ne prihvaća sakralizaciju tehnologije**. Također se dobiva dojam da je sve podređeno samo **većoj učinkovitosti i profitabilnosti**, a za Crkvu ostaje **ne dorađeno pitanje ljudskog dostojanstva i**

ljudskih vrijednosti, kao što su dobrota, sloboda, istina... Ljudsko dostojanstvo se ne smije povrijediti željom samo za većom učinkovitošću. Umjetna inteligencija je primarno usmjerena na veći profit i bogatiji status, a to otvara **pitanja veće socijalne nejednakosti i povećava opasnost od većih sukoba**. U tom smislu ne služi općem dobru, većem poštivanju ljudske osobe i dostojanstva. Dosadašnji rezultati pokazuju da je umjetna inteligencija već

prouzročila neke globalne promjene, ali češće u negativnom pravcu. Ona ide **u smjeru kontroliranja ljudskog razmišljanja i navika, zloupotrebljava se u komercijalne, vojne, pa i političke svrhe.** Ugrožava intelektualno vlasništvo, sigurnost osobnih podataka a **zapostavlja moralne vrijednosti.** Zato je **Crkva,** koja inače uvijek podupire znanost, kulturu, napredak, u ovom slučaju **oprezna,** jer osjeća neke moguće opasnosti, jer umjetna inteligencija **nema svijest odgovornosti.** Ona vodi prema slabljenju i otuđenju osobnih ljudskih odnosa a povećava umjetne želje. Ona hrani pasivnost a koči ljudsku kreativnost. Čovjek se pouzda u nju a ne u sebe i svoga Boga.

A moralna odgovornost...?

Ovako shvaćena umjetna inteligencija u sebi niti je moralna, niti amoralna, može nam biti saveznik, ali također postati neprijatelj. Može pridonijeti suradnji, ali i sukobima. Ona može biti korištena kako za dobrotvornu uporabu, tako i za zloslutnu zloporabu. Ona zavisi od čovjekova cilja i namjere. Kao i na svim drugim područjima svako dobro može biti zloupotrijebljeno. Izvanjski je uzdignuta na visoki stupanj ljudske inteligencije pa je stoga moguća i veća njezina zloporaba uz ljudsku nedobronamjernu volju. Zato **pobuđuje veliki strah i traži veliki oprez, posebno kad su u pitanju djeca i seniori,** jer lako i vrlo inteligentno može voditi do prevara. Posebna opasnost je njihova primjena u ratne, vojne, nasilne i prevarantske svrhe. Kad je toliko prodrla u običan život društva, koliko je pak više razvijenija na vojnom planu? Sjetite se samo **dronova** u današnjim ratovima!

Kao takva ona je ljudski izum a čovjek je Božje stvorenje koje je obdareno razumom i slobodnom voljom. Svaka tehnologija treba služiti čovjeku a ne obratno. Niti jedna ne smije zarobljavati čovjeka, nego promicati ljudsko dostojanstvo, istinski koristiti ljudima a ne manipulirati s njima ili ih iskorištavati. Umjetna inteligencija ne bi smjela ugrožavati osobnu privatnost i mentalno zdravlje ljudi, doprinositi većoj nepravdi i nejednakosti, npr. u socijalnom smislu povećavanja nelegalno bogatih i još većeg osiromašjenja siromašnih. U razvoju umjetne inteligencije **Crkva očekuje zaštitu čovjeka i njegove slobode i savjesti, zaštitu njegove transcendentne usmjerenosti i odnos prema Stvoritelju.** Za vjeru i Crkvu znanje ne smije biti prvi i isključivi faktor,

koje prenose algoritmi umjetne inteligencije, nego njegov osobni pristup i odnos prema Bogu i bližnjemu.

Umjetna inteligencija je bezlična. Ako uđemo u dijalog s takvim strojem onda nikada ne znamo s kime dijalogiziramo, tko nam odgovara preko uređaja, tko je odgovoran, tko stoji iza sročених mišljenja i stavova...? **Umjetna inteligencija ne može nadomjestiti čovjeka, njegov razum i slobodnu volju, moralne prosudbe i unutarnje osjećaje.** Umjetna inteligencija je visoko sofisticirani ljudski izum a čovjek je ipak Božje stvorenje. Spasenje čovjeka ne dolazi umjetnom inteligencijom, nego Božjom ljubavlju.

OKRUGLI ROĐENDANI SIJEČANJ – TRAVANJ 2025.

foto: sretan-rodendan.com

EHINGEN:

SIJEČANJ 2025.: **10.** Gujić Lana; Wilt Celine; **20.** Pejić Neo; Petrović Sandro; Špek Lana; Zagorščak Matia; **30.** Bréti Emilia; Mezej Helena; Vojković Anđela; **40.** Katičić Nikolina; Lovrić Filip; **50.** Božić Michael; Čuća Robert; Đuričić Danijel; **60.** Dragičević Anica; **80.** Tot Danica.

VELJAČA 2025.: **10.** Laslo Rita; Pavlović Petar); Studenović Manuel; **20.** Stvorić Raphlael; **30.** Bošnjak Marina; Brlobaš Darko; Kuman Jakov ; Prebeg Darijo; Risonjić Mario; Štrkalj Jospi; **40.** Brajković Filip; Dominković Ilija; Jurić Mario; Vidović Renato; Vidović Žarko; Vulić Daria; **50.** Jurić Ivica; Schary Mirjana; **60.** Mpoutakidis Snježana; Prebeg Stjepan; **70.** Novokmet Ljubica; **90.** Zlatar Terezija.

OŽUJAK 2025.: (20) Perić Mariella; Pušeljić Slađan; 30. Cavar Jure; Kruljac Martina; Kuric Tomislav; Martinović Valentina; Pavlović Matea; 60. Pavanić Ivica; Tokalić Ljiljana; Wahl Ružica; 70. Rechtsteiner Jozefina; 80. Zdravčević Ivica.

TRAVANJ 2025.: 10. Markotić Ilijana; Vidović Lorena; 20. Nadj Marcel; 30. Pavanić Andreja; 40. Košević Damir; Vojković Branka; 50. Krištić Dragica; Ražov Tomislav; Šimić Pero; 60. Laslo Jela; 80. Molnar Ranka.

ULM

Siječanj: (10) Luka Pokos; (20) Ana Sukobljević; (30) Antunović Mihael, Valentina Marjanović; (50) Mate Bošnjak, Sarafina Čosić, Josip Mamuzić, Ignjo Mendeš, Robert Nadj, Zlatko Pavetić, Ivanka Pindrić; (60) Dragica Jonjić; (70) Ivan Crvenković, Mara Ivić, Ruža Matulić.

Veljača: (10) Kiano Pavlović, Carlotta Tomić; (20) Vivijen Bača; (30) Ivan Stepić; (40) Ljiljana Porobić; (50) Gordana Marković, Janja Mendeš, Suzana Mišković; (60) Ante Mrkonjić; (70) Nada Kasalo, Nevenka Šušac; (80) Franjo Ivaković, Pavao Vrkić.

Ožujak: (10) Antonija Kolarić, Leona Zelenika; (20) Lea Anić, Noah Antunović, Luka Đaković; (30) Marina Mijatović, Luka Oršolić, Anamarija Pažin; (40) Denis Bajušić, Robert Dramalić; (50) Daniela Dukanović, Tomas Krizmanić, Olivera Marković, Ljiljana Obranović, Ivica Pratljačić, Ružica Šimić, Ines Travaš; (60) Gordana Barić, Tunjo Pejić, Mario Žiljak.

Travanj: (50) Ivanka Barukčić, Marin Janjić; (60) Drena Kozman, Andrija Mlikota; (70) Ana Džoić, Marko Gasparović.

Termini:

- 13.04.2025. – **CVJETNICA – blagoslov grančica vani i procesija**
14.04.2025. – **EH:** 17 h uskr. ISP – **TIHO** – njem. krunica u 17,45
15.04.2025. – Ulm: 19 h uskrсна ispovijed
16.04.2025. – Ehingen: 17,30 h uskrсна ispovijed + Misa
17.04.2025. - Ulm: 15 h uskr. ispo. –17,30 **Misa Večere Gosp.**
18.04.2025. – **VELIKI PETAK;** obredi **u 17 h (Ehingen i Ulm)**
19.04.2025. – **Blagoslov jela: EH u 16 h – Ulm: u 17,30 h**
- **Ulm: 22,30 h - OBREDI USKRSNE NOĆI**
20.04.2025. – **USKRS: MISE u UL 12,15 - u EH: 15 h**
21.04.2025. – **Uskrсни ponedjeljak – nedjeljni raspored**
22.04.2025. – **18 h: Početak devetnice sv. Josipu u Ulmu**
26.04.2025. – Laichingen: 16 h Misa + devetnica
27.04.2025. – **2.uskrсна C – Bijela**
30.04.2025. – **Ulm, Vel.dvorana, 18 h:** krun + Misa: Vilim Koretić,
svečana akademija: folklor (djeca), prvopričesnici,
zborovi, trio... predstava: **Pismo iz Njemačke –**
izvodi obitelj Novaković
01.05.2025. – Ulm: PATRON – 11 h Misa u crkvi od 13,30 h Hrv.vrt.
02.05.2025. – Ulm: pr pet: 17,30 h kru + isp + Misa + klanj. (do 19,30)
03.05.2025. – Ulm: 9,30 h prvopričesnici – 11,30 h krizmanici
- krunica muževa i cjelonočno klanjanje

Da se ne zaboravi, iako je neugodno...

MISNE NAKANE

- 13.04.2025. – Ulm: + Mato Oršolić
- Ehingen: za zdravlje (Anđelka Eiserle)
16.04.2025 – Ehingen: + Mato i Kata Đuzel
17.04.2025. – Ulm: na nakanu Ivanke Krolo
19.04.2025. – Ulm (22,30): Josefina i Karlo Rechtsteiner
- Biljana i Stanislava Ilanić
20.04.2025. – Ehingen: + Anto Puljić i za jednu bolesnu osobu
- Ulm: + Marko, Iljo, Damljo, Ivo Oršolić
21.04.2025. –Ulm: + Kata i Josip Švabelj + Nikola i Lujka Drašković
- EH: za pok iz ob Neuwirth, Bosak, Koški i Getto
22.04.2025. – Ulm: 18 h – za duše u čistilištu (Šitum)
23.04.2025. – Ulm: + Luka Živković
24.04.2025. – Ulm (devetnica): + Joso i Mara Oršolić
26.04.2025. – Laichingen: + Mato i Perka Davidović
- Ulm: 18 h na nakanu Ivanke Krolo
27.04.2025. – Ehingen: + Tonka Petričević
- Ulm: za pok iz ob Pujić i Pranjić
01.05.2025. – Ulm: za pok iz ob Julardžija i Kovačić

**SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS SVIM VJERNICIMA
HKZ ULM, EHINGEN I LAICHINGEN!**

Impressum:

Izdaje HKZ Ulm – Ehingen; tel. **0731-23933; 07391 -7558824**

Glavni i odgovorni urednik: vlč. Niko Ikić, tel. **01522 5488820**

Tehnička obrada: Vesna Vukadin – četvrtak: 13-17; Ljiljana Frigan – petak 9-12

E-pošta: svetijosip.ulm@drs.de svetijosip.ehingen@drs.de web: www.kkgulm.de